

Eerste uitspraken Wet dieren

De eerste uitspraken betreffende verwaarlozing op grond van de Wet dieren voegen – zoals verwacht – inhoudelijk weinig toe aan uitspraken op grond van de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren. (Gwwd). Toch bieden ze stof tot nadenken. Dat geldt ook voor een paar Gwwd-zaken en voor een bloemlezing van zaken op grond van heel andere wetten.

Slechte voedingsconditie

Op 20 november 2014 is de eerste uitspraak over verwaarlozing op grond van de Wet dieren gepubliceerd. "Bij besluit van 27 oktober 2014 heeft verweerder (de staatssecretaris van EZ) verzoekster een last onder bestuursdwang opgelegd wegens overtreding van artikel 2.1, eerste lid en artikel 2.2, achtste lid, van de Wet dieren en overtreding van artikel 1.7, aanhef en onder e van het Besluit houders van dieren." Dat zijn dus de 'vervangers' van de artikelen 36 lid 1 en 37 Gwwd plus de bepaling dat degene die een dier houdt, er zorg voor draagt dat dat dier een toereikende hoeveelheid gezond en voor de soort en de leeftijd geschikt voer krijgt toegediend op een wijze die past bij het ontwikkelingsstadium van het dier. Deze bepaling gold voorheen al voor landbouwhuisdieren maar is nu uitgebreid tot alle gehouden dieren.

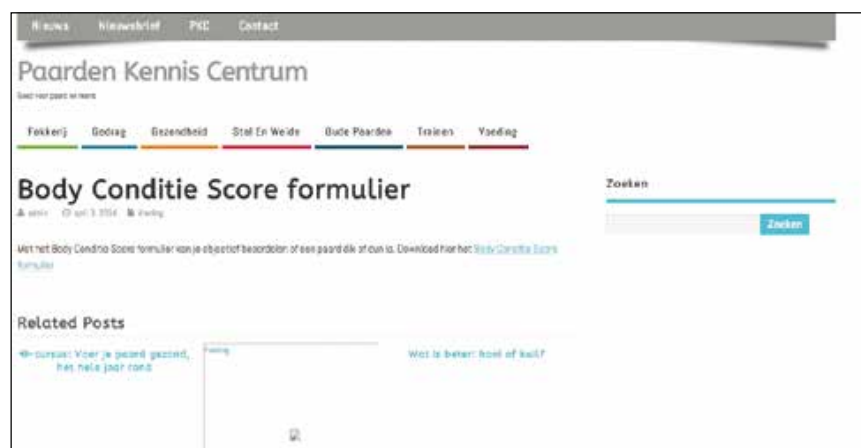
Een aantal New Forest pony's (11 op een niet nader genoemd totaal) die grazen op afgerasterde gedeeltes van een particulier natuurterrein bleek bij een controle in een slechte tot zeer slechte voedingsconditie. Het gaat hier om gehouden dieren in de zin van de wet. Bijvoeren heeft misschien een averechts effect op deze wijze van heidebeheer, maar de pony's moeten waar nodig toch individueel worden bijgevoerd. De voorzieningenrechter schorst de last onder bestuursdwang en legt zelf twee maatregelen op, onder verwijzing naar het Body conditie scoreformulier op www.paardenkenniscentrum.nl.

De eerste uitspraken betreffende verwaarlozing op grond van de Wet dieren voegen – zoals verwacht – inhoudelijk weinig toe aan uitspraken op grond van de Gwwd. (foto: R. van Wanrooi)

De pony's zijn eind oktober trouwens zoals gebruikelijk verplaatst naar een gebied waar veel gras staat en voedsel dus in ruime mate voorhanden is.

Body conditie scoreformulier. ▼

Deze uitspraak bevestigt in bijna alle opzichten de trends: het is een uitspraak van de bestuursrechter, artikelen worden zonder nadere uitleg door elkaar gebruikt, gebrekkige zorg loopt over in onnodig lijden.

Opvallend is eigenlijk alleen dat het oude artikel 36 lid 3 Gwwd, nu artikel 2.1 lid 6 (een ieder verleent een hulpbehoevend dier de nodige zorg), uit het rijtje overtredingen is verdwenen. Daardoor worden de dieren niet benadeeld, de houder is in dit geval de aan te spreken mens.

Dat er twee keer een verkeerd artikel wordt genoemd (2.1, achtste lid en 2, achtste lid – die in de Wet dieren helaas allebei niet bestaan), tja, als je net aan '36 en 37' gewend bent ...

CBB 12 november 2014, zaaknummers 14/700 en 14/701, ECLI:NL:CBB:2014:430

Afstandsverklaring

De tweede uitspraak, waarin overigens helemaal geen artikelen worden genoemd (behalve van de Awb), past in een reeks van gevallen van overhaast meevoeren en opslaan van dieren. Bij besluit van

De rechter wijst de houder van de pony's op een handige site. Op www.paardenwelzijnscheck.nl van de Sectorraad Paarden kunnen eigenaren van paarden aan de hand van vragenlijsten nagaan hoe het gesteld is met het welzijn van hun dieren. Alle informatie daar is wetenschappelijk onderbouwd – het Body conditie scoreformulier werkt met plaatjes. Deze bronnen kunnen ook houvast bieden bij het opmaken van een proces-verbaal.

12 november 2014 heeft verweerder (de staatssecretaris van EZ) spoedbestuursdwang toegepast en de hond van verzoekster meegevoerd en opgeslagen. Verzoekster is op 12 november 2014 om 09.00 uur in haar woning aangehouden. De verbalisanten hebben zich ook ontfemd over haar hond, een Chihuahua pup. Die is de volgende dag door een opslaghoudster opgehaald. Toen is ook een proces-verbaal van meevoeren en opslaan aan verzoekster uitgereikt en heeft zij een in het Nederlands opgestelde verklaring van afstand ondertekend.

Bij besluit van 17 november 2014 is de beslissing tot toepassing van spoedbestuursdwang op schrift gesteld. Het doel daarvan was ervoor te zorgen "dat u de gezondheid en het welzijn van uw hond niet langer benadeelde. De bestuursdwang was van toepassing op uw hond. Omdat er na een mondelinge toezegging (!) van bestuursdwang geen verzorging was geregeld, is uw hond op 12 november 2014 in bewaring genomen. (...) Ik wil de kosten niet onnodig laten oplopen en u heeft een afstandsverklaring getekend voor uw hond. Daarom ben ik van plan om

uw hond over te dragen aan derden zodra de gezondheidstoestand van de dieren (!) voldoende is. De geplande datum hiervoor is 17 november 2014. (...)

Bij de controle was vastgesteld dat de gezondheid en het welzijn van uw hond ernstig waren aangetast. Bij deze brief krijgt u een kopie van het toezichtrapport van de LID. Hierin leest u welke overtredingen tijdens de controle zijn vastgesteld. In de bijlage bij deze brief kunt u zien welke wet- en regelgeving hier geldt. (...)" Op 18 november 2014 heeft verweerder de hond aan een derde overgedragen. Verzoekster heeft aangevoerd dat er geen sprake was van verwaarlozing van de hond of aantasting van het welzijn. Verweerder heeft ten onrechte bestuursdwang toegepast. Verder heeft verweerder onzorgvuldig gehandeld door de hond vrij te geven. De afstandsverklaring heeft verzoekster – die geen Nederlands of Engels spreekt – onder druk getekend. Zij heeft geen enkele uitleg gekregen. Zij wilde juist geen afstand doen van haar hond. De voorzieningenrechter is van oordeel dat de toestand van de hond op 12 november 2014 niet dusdanig spoedeisend was dat onmiddellijk ingrijpen was vereist. Het toezichtrapport biedt daarvoor onvoldoende aanknopingspunten. Dit rapport is op afstand opgesteld door een districtsinspecteur van de LID, met informatie van een hoofdagent van politie. Verweerder heeft ter zitting erkend dat geen controle heeft plaatsgevonden waaruit volgt dat de gezondheid en het welzijn van hond ernstig waren aangetast. Verweerder kan niet uitleggen waarom

De verbalisanten hebben zich ook ontfermd over haar hond, een Chihuahua pup. (foto: archief)

verzoekster niet de gelegenheid heeft gekregen om opvang voor haar hond te regelen. Nadat ze in vrijheid was gesteld, kon ze de hond zelf weer verzorgen. Op 17 november wist verweerder dat verzoekster afgifte van haar hond vorderde. Desondanks is de hond verkocht. Artikel 5:30 van de Awb (over de verkoop van opgeslagen zaken) strekt tot bescherming van de belangen van de rechthebbende. Er is pas sprake van rechtsgeldig afstand doen wanneer dit op de vrije wil van de rechthebbende berust en de afstand ondubbelzinnig is gedaan. Dit is in het geval van verzoekster geenszins komen vast te staan. Verzoekster zat op het politiebureau en moest daar een in het Nederlands gestelde verklaring ondertekenen, waarbij zij volledig heeft moeten afgaan op de mondelinge vertaling van een tolk, "wiens aanwezigheid door verzoekster wordt betwist". Ten overvloede overweegt de voorzieningenrechter dat verweerder op 18 november 2014 – gelet op de termijn in artikel 5:30 Awb – hoe dan ook niet bevoegd was om tot verkoop van de hond over te gaan.

De voorzieningenrechter treft de voorlopige voorziening dat verweerder onmiddellijk onderzoekt of degene aan wie de hond is overgedragen bereid is de hond af te geven tegen vergoeding van kosten (wat verweerder naar eigen zeggen niet van plan was) en de resultaten van dit onderzoek betreft in de te nemen beslissing op bezwaar. Geen artikel, geen controle, geen begin van een bewijs dat er iets aan de hand is, geen tolk – met dit soort slecht onderbouwde maatregelen schiet de 'dierenhandhaving' haar doel regelrecht voorbij ...

CBB 16 december 2014, zaaknummer AWB 14/763, ECLI:NL:CBB:2014:458

Momentopname

In dit verband nog kort aandacht voor enkele uitspraken op grond van de Gwwd. Diverse rechters, inclusief de Hoge Raad, hebben vastgesteld dat verwaarlozing een zekere tijdsduur impliceert; 'momentopnamen' kunnen daarom niet dienen als bewijs. De vereiste tijdsduur kan echter relatief kort zijn.

In een strafzaak die handelt over 317 kilo illegaal vuurwerk en vuurwapens is als vierde feit ten laste gelegd het onthouden van de nodige verzorging aan minimaal 1300 dieren. In het 'rapport natuur dierkwekking' is onder meer sprake van eenden, ganzen, duiven, konijnen, kippen, kalkoenen, cavia's en schapen – dood en levend door elkaar – die zonder voer en (schoon) drinkwater zaten. Het terrein lag vol gebroken glas en andere scherpe voorwerpen.

Verdachte voert de momentopname als verweer aan. "Slechts enkele dieren zijn klinisch onderzocht en het aantreffen van de dieren in bepaalde omstandigheden betreft een momentopname. Dat een aantal dieren dood zijn of er wat slechter aan toe zijn zegt niet dat deze dieren de zorg werd onthouden."

Verdachte heeft echter ook verklaard dat de konijnen de dag voor de doorzoeking op zijn erf waren gezet. Gelet op het feit dat de konijnen door de inspectiedienst (AID) pas de volgende ochtend werden aangetroffen en de verdachte op dat moment zijn ronde voor voer en drinken al had gemaakt, kan in dit geval niet worden gesproken van een momentopname.

Verdachte krijgt een geheel voorwaardelijke gevangenisstraf van 4 maanden (voor de feiten 2, 3 en 4 bij elkaar, *Rechtbank Amsterdam 28 augustus 2014, zaaknr. 13/846012-11, ECLI:NL:RBAMS:2014:8094*).

"Uit het toezichtsrapport en de verklaring van de dierenarts blijkt dat de toestand waarin de huisvesting (bij een hobbyfokker van Amerikaanse bulldogs) zich bevond niet de dag zelf is ontstaan, maar al langere tijd bestond. Volgens de dierenarts waren de hokken 24 tot 48 uur lang niet schoongemaakt. Bij een van de honden waren de zooltjes van de voorpoten geïrriteerd. Er is dan ook terecht geconcludeerd dat de artikelen 36 en 37 Gwwd zijn overtreden", meent het CBb (*7 september 2014, zaaknr. 13/618*,

ECLI:NL:CBB:2014:389).

In één dag kan je dieren niet verwaarlozen, maar als twee dagen al geldt als 'een langere periode', kunnen er vast meer nalatige houders worden aangepakt.

Gecoupeerde oren

Aan bovengenoemde hobbyfokker was ook een last onder dwangsom opgelegd omdat de oren van een aantal honden gecoupeerd bleken. De last was gebaseerd op de artikelen 40 en 41 lid 3 Gwwd. Deze laatste bepaling verbiedt het om een dier waarbij een verboden ingreep is verricht voor de verkoop in voorraad te hebben, ter verkoop aan te bieden dan wel te verkopen of kopen. Dit besluit is door verweerder herroepen, omdat uit nader onderzoek onvoldoende is komen vast te staan dat het couperen van de honden in Nederland heeft plaatsgevonden (Cbb 17 september 2014, zaaknr. 13/619, *ECLI:NL:CBB:2014:390*; deze uitspraak gaat verder over binnentreden en proceskosten). Over het nu geldende artikel 2.7 lid 3 *Wet dieren* staat in de memorie van toelichting inderdaad te lezen: "Er zij op gewezen dat de verboden van dit artikel tevens van toepassing zijn wanneer bij een dier in een ander land dan Neder-

In een strafzaak die handelt over 317 kilo illegaal vuurwerk en vuurwapens is als vierde feit ten laste gelegd het onthouden van de nodige verzorging aan minimaal 1300 dieren.

land een op grond van artikel 2.8 illegale ingreep is verricht, mits de verrichte ingreep in het desbetreffende land ook verboden is. De verboden van dit artikel zijn evenwel niet van toepassing ingeval het een ingreep betreft die in een andere EU lidstaat is verricht en naar het recht van die lidstaat is toegestaan. Anders zou er strijd zijn met het gemeenschapsrecht. Dit blijkt uit een uitspraak van het Cbb van 26 juni 2002 (*ECLI:NL:CBB:2002:AE4672*) waarin uitleg is gegeven aan de reikwijdte van artikel 41 Gwwd" (*Kamerstukken II, 2007-2008, 31 389, nr. 3, p. 48*). De werking van het verbod op couperen is dus nog steeds beperkt.

Dierenmoord in kindvriendelijke omgeving

Tot slot een strafzaak, waarin overtreding van artikel 36 lid 1 Gwwd en artikel 350

Dat een aantal dieren dood zijn of er wat slechter aan toe zijn zegt niet dat deze dieren de zorg werd onthouden.

lid 2 Sr (ten aanzien van dezelfde dieren) naast elkaar ten laste is gelegd. Een man met verslavingsproblemen en een 'duurzame' persoonlijkheidsstoornis mishandelde en doodde op kinderboerderijen en bij particulieren kippen en hanen, kuikens, konijnen en 'een gans, althans een zwaan'. Onder beide artikelen worden zowel mishandeling (beschadiging) als doden genoemd.

Verdachte heeft op diverse kinderboerderijen alsmede bij particulieren thuis kippen en hanen gedood. (sfeerfoto)

"Verdachte heeft op diverse kinderboerderijen alsmede bij particulieren thuis kippen en hanen gedood en heeft deze in stukken verspreid achtergelaten. Dit heeft tot gevolg gehad dat medewerkers van de kinderboerderijen, eigenaars en toevallige passanten, waaronder kinderen, ongewild toeschouwer waren en ook konden worden van deze gruweldaden. Het dierenleed dat verdachte heeft veroorzaakt strijdt met de kindvriendelijke omgeving van een kinderboerderij, hetgeen bij kinderen tot verdriet en verwarring kan

leiden". Dat klinkt naar de verleden tijd, waarin dierenkwellung pas erg was als mensen eronder kunnen lijden – maar dat mishandeling hier is opgevoerd als zelfstandig misdrijf naast het vernielen van anderms dieren (en niet subsidiair) is toch winst.

Verdachte krijgt een gedeeltelijk voorwaardelijke gevangenisstraf van 301 dagen – dat de officier van justitie 301 maanden heeft geëist, is kennelijk een verschrijving (*Rechtbank Noord-Nederland 14 oktober 2014, zaaknr. 18.920079-14, ECLI:NL:RBNNE:2014:5476*). Zowel in de Richtlijn voor strafvordering dierenmishandeling en dierenverwaarlozing als in de Richtlijn voor strafvordering vernieling (beschadigen of doden dier) is in beginsel een taakstraf geïndiceerd, dus 301 dagen is al heel wat – gelet op de geestesgesteldheid van de dader en de vele voorwaarden zoals reclassering en behandeling zal dit een voorbeeld zijn van 'maatwerk'.

Overige wetgeving

Surveillancehond bij koperdief

Vervolg op een zaak waarin een verdachte van koperdiefstal niet kon worden vervolgd, omdat er bij de inzet van een surveillancehond van alles mis was gegaan.

De rechtbank verklaarde het OM niet-ontvankelijk, omdat een politiehond in het middernachtelijk duister aan het toezicht van zijn geleider was ontsnapt en de dief

Een politie-surveillancehond is bij het commando 'revieren' (zoeken) geleerd om naar een verdachte te zoeken.

Artikel 15

1. Het inzetten van een politie-surveillancehond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij:
 - a. de surveillancedienst, en
 - b. het optreden van de mobiele eenheid na toestemming van het bevoegd gezag.
2. Het inzetten van een AOE-hond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij het, na toestemming van het bevoegd gezag, optreden van een AOE of een bijstandseenheid als bedoeld in artikel 59 van de Politiewet 2012.
3. De geleider dient in het bezit te zijn van een krachtens artikel 22 van de Politiewet 2012 vastgesteld certificaat.

(bij de politie geregistreerd als veelpleger) ernstig had toegetakeld. Toen de hondengeleider c.q. verbalisant zag dat zijn hond een stukje oor miste en dat het oor hevig bloedde, gaf hij de inmiddels geboeide verdachte met de geschoeide voet een trap in zijn kruis na.

De rechtbank was van oordeel dat de inzet van de surveillancehond in dit geval in beginsel geoorloofd was, maar dat bij de feitelijke inzet niet is gehandeld conform artikel 15 van de Ambtsinstructie (*Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren*). Het gedrag van de verbalisant was bovendien in strijd met de vereiste bescherming van de lichamelijke integriteit van de aangehouden verdachte.

Het OM is in hoger beroep gegaan. Het Hof Den Bosch heeft het vonnis vernietigd en de zaak teruggewezen naar de rechtbank Zeeland-West-Brabant.

De legitimiteit van de inzet van de politie-surveillancehond staat niet meer ter discussie, de vraag is of de wijze waarop de hond is ingezet rechtmatig was. Het hof stelt voorop dat de inzet van een politie-surveillancehond krachtens artikel 15 van de Ambtsinstructie slechts is geoorloofd 'onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider'.

Het hof heeft de heer R. van Dijk, werkzaam bij de KLPD, afdeling Levende Have, als deskundige gehoord. Hij heeft verklaard dat een politie-surveillancehond bij het commando 'revieren' (zoeken) geleerd is om naar de verdachte te zoeken. Als de hond de verdachte heeft gevonden, moet hij die aanblaffen en uitsluitend als de verdachte wegloupt moet hij vastbijten. Dit dient echter zoveel mogelijk voorkomen te worden. Daarom moet de hond steeds in het zicht van de geleider blijven. Desnoods moet die de hond terugroepen

Er is niet gehandeld conform artikel 15 van de Ambtsinstructie

en opnieuw inzetten. Ook is het dus van belang dat de afstand tussen de hondengeleider en zijn hond niet zo groot wordt dat de geleider zijn hond niet meer kan aanroepen.

De betreffende hond heeft niet onder het direct en voortdurend toezicht van de geleider gestaan. Vlak nadat de hond een verwijzing naar menselijke geur gaf hoorde verbalisant een man (naar later bleek: de verdachte) luid schreeuwen, maar het kostte veel moeite en veel tijd (volgens verbalisant vijf tot acht minuten, volgens verdachte twintig) voor hij zich weer bij zijn hond had gevoegd. Het hof oordeelt met de verdediging dat artikel 15 van de Ambtsinstructie is geschonden. In die zin is sprake van een vormverzuim in de zin van artikel 359a van het Wetboek van Strafvordering. Ook de schop levert een vormverzuim op. Dat verbalisant daarvoor door de leiding van de politie is berispt, doet daar niet aan af. Volgens vaste jurisprudentie komt niet-ontvankelijkverklaring van het OM voor dergelijke vormverzuimen echter slechts in uitzonderlijke gevallen in aanmerking. Aan het recht op een eerlijke behandeling van de strafzaak van verdachte is door de geconstateerde vormverzuimen in dit geval geen afbreuk gedaan. Ook zijn de fundamentele beginselen van een behoorlijke procesorde niet ernstig geschonden. Het beginsel van een redelijke en billijke belangenafweging leidt niet tot de conclusie dat een verdachte, die is gebeten en ook nog is geschopt, daarom niet kan worden vervolgd. Bij het meermalen wegnemen van een hoeveelheid koper en het beschadigen van een hond gaat het niet om futiele delicten.

Dat de hond de koperdief flink te pakken heeft gehad, is wel duidelijk. Verdachte kon foto's en littekens laten zien van ernstige bijtewonden. De rechtbank krijgt

Op het landgoed Lonnekermeer geldt: verboden toegang voor personen met een hond die niet is aangelijnd.

nu weer een kans om zich uit te spreken over de ook ten laste gelegde 'vernietiging van een surveillancehond' (art. 350 Sr). In eerste aanleg is daarover alleen gezegd: "Dat de hond ernstig was toegetakeld door verdachte is niet komen vast te staan, nu geen onderzoek is gedaan aan het bij verdachte aangetroffen mes". Daar valt waarschijnlijk niet veel aan toe te voegen. *Gerechtshof 's-Hertogenbosch 10 oktober 2014, zaaknummer 20-000591-13, ECLI:NL:GHSHE:2014:4136 (zie ook D&M 2013/3)*

Elektronisch aanlijnen is geen aanlijnen

Op het landgoed Lonnekermeer, tussen Hengelo en Enschede, geldt: verboden toegang voor personen met een hond die niet is aangelijnd. Verdachte heeft zijn hond voorzien van een elektronisch systeem van het merk Dogtra. De hond zou daarmee 'elektronisch aangelijnd' zijn.

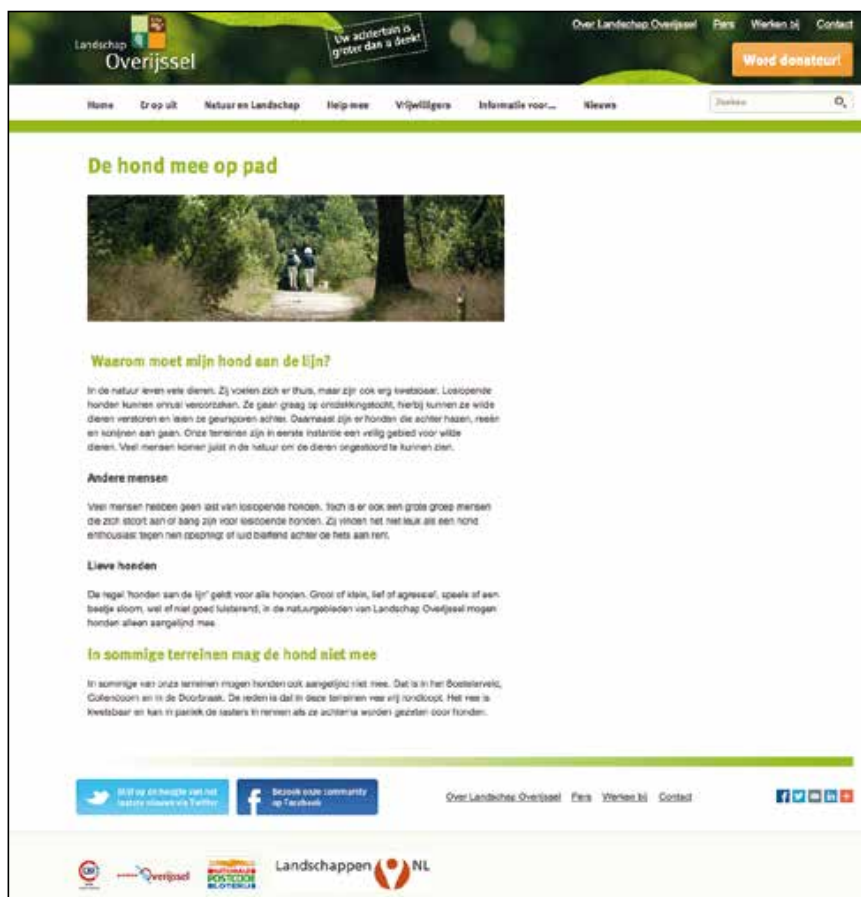
Ter zitting heeft verdachte het systeem aan de kantonrechter getoond en verder toegelicht. Met een afstandsbediening worden signalen naar een aan de halsband van de hond bevestigde ontvanger gestuurd. Bij aanschaf krijgt de koper een

Wanneer men de hond zo met zich meevoert, mag men ervan uitgaan dat men het natuurgebied Lonnekermeer in elk geval mag betreden.

cursus om zich samen met zijn hond te bekwamen in het juiste gebruik van de Dogtra. De hond leert dat ongehoorzaamheid kan leiden tot een als onplezierig ervaren elektrische prikkeling. De Dogtra heeft blijkens een cursusaanbieder een groot voordeel: "Bij gebruik van deze methodiek is niet de baas de rotzak ofwel de bad guy, maar komt een correctie vanuit het niets".

De officier van justitie heeft naar voren gebracht dat aanlijnen een activiteit is waarbij een lijn en niets anders te pas komt. Hij wijst er verder op dat de Hondenbescherming elektronisch aanlijnen ineffectief vindt en in strijd met het dierenwelzijn en dat het in principe verboden zou moeten zijn.

De kantonrechter heeft in het dossier helaas een kopie van het verbodsbord gemist. Het proces-verbaal en ook verdachte geven echter aan dat dit bord er stond. Verdachte stelt dat daarbij verder geen uitleg gegeven werd over de wijze

Wat de rechthebbende ervan vindt laat zich naar het oordeel van de kantonrechter eenvoudig raden, zoals hij na de zitting overigens ook op de website van Landschap Overijssel bevestigd zag.

aanlijnen. Hij nam aan dat elektronisch aanlijnen goed genoeg was. De kantonrechter overweegt dat artikel 461 van het Wetboek van Strafrecht een bijzonder artikel is, omdat het de rechthebbende van een terrein de macht geeft om te bepalen voor wie het strafbaar zal zijn om het terrein te betreden: voor een ieder of voor gespecificeerde groepen of individuele personen. Het is de rechthebbende die in een geval als het onderhavige kan bepalen dat elektronische aanlijning een methode is van aanlijning waarmee men gerechtigd is het natuurgebied Lonkekermeer te betreden. Daarbij is de rechthebbende niet gehouden om duidelijk en eenduidig zijn beperkingen te formuleren. De kantonrechter is van oordeel dat het woord aanlijnen in beginsel ziet op een fysiek gebruik van een lijn, de hondenriem, die de hondenbezitter aan de ene einde in zijn hand heeft en die aan het andere einde aan de halsband om de hals van de hond is bevestigd. Wanneer men de hond zo met zich meevoert, mag men ervan

uitgaan dat men het natuurgebied Lonkekermeer in elk geval mag betreden. De Dogtra is geen hondenriem en het gebruik ervan is zeker nog geen in het algemeen gangbare vervanger van de hondenriem. Verdachte had zich moeten afvragen wat de rechthebbende van het natuurgebied wilde bereiken en of dat past bij de visie dat de rechthebbende er een ongebruikelijke, ruime visie op het begrip 'aangelijnd zijn' op nahoudt. Wat de rechthebbende ervan vindt laat zich naar het oordeel van de kantonrechter eenvoudig raden, zoals hij na de zitting overigens ook op de website van Landschap Overijssel bevestigd zag. Het verbod op toegang van bezitters van onaangelijnde honden ziet op het beschermen van de kwetsbare dieren in het terrein, het voorkomen van verstoring en het achterblijven van geursporen. Verder laat zich raden dat het verbod ziet op de gevoelens van andere bezoekers die er behoefte aan hebben om te zien dat de hond is aangelijnd. Sommigen hebben angst voor 'visueel onaangelijnde' dieren en anderen kunnen de indruk krijgen dat het is toegestaan om honden te laten loslopen als zij honden zien waarvan zij niet weten of die naar het baasje (met

of zonder Dogtra) luisteren. Verder kan natuurlijk de batterij van de zender of de ontvanger opraken of kan de hondenbezitter zijn Dogtra zonder cursus op Marktplaats tweedehands hebben gekocht, gebruiken bij een ongetrainde hond, in handen geven van familieleden die niet ook op cursus zijn gegaan, enzovoort enzovoort. Dat alles had verdachte kunnen raden als meest waarschijnlijke visie van de rechthebbende op de Dogtra en dan had hij moeten besluiten dat het blijkbare verbod op toegang zonder aangelijnde hond geen ruimte laat voor de bijzondere gedachte dat men wel met een van de Dogtra voorziene hond het terrein mag betreden.

Verdachte heeft artikel 461 Sr overtreden en krijgt de boete die hem eerder in de vorm van een strafbeschikking is opgelegd, nu dat bedrag (85 euro) passend en die straf geboden is.

Ik heb uitgebreid uit deze uitspraak geciteerd omdat de rechter weliswaar een beetje melig klinkt, maar toch duidelijk stelt dat hondenbezitters zich gewoon moeten houden aan de regels die in natuurgebieden en landgoederen gelden. Honden aanlijnen is beter voor andere dieren (de dieren die in dat gebied wonen) en voor andere recreanten (zie ook de Grote Natuur Enquête van Natuurmonumenten: honden zijn de grootste overlastpost). En aanlijnen doe je met een lijn. Overigens wees de officier van justitie nog op een bij de Tweede Kamer 'ingediend of nog in te dienen voorstel van een wet' waarbij het verboden wordt om een dergelijk apparaat te gebruiken omdat het nodeloos het welzijn schaadt. Het gaat hier om een aanvulling op het *Besluit houders van dieren*, maar sinds december 2013 heeft de Tweede Kamer zich hier niet over gebogen. Toen zei staatssecretaris Dijkema dat stroomhalsbanden bij ondeskundig gebruik het welzijn van honden absoluut ernstig kunnen aantasten (*Kamerstukken II, 2013-2014, 28 286, nr. 723*). Daarom wordt het brede gebruik daarvan verboden. Alleen in heel specifieke situaties is het gebruik van de stroomhalsband acceptabel, bijvoorbeeld als een hondengedragsdeskundige de band als laatste redmiddel gebruikt of bij bepaalde trainingen van politiehonden. Het verbod wordt aangepast via een besluit en dat wordt aan de Kamer voorgelegd – dat is dus nog niet gebeurd.

Rechtbank Overijssel 13 oktober 2014, zaaknummer 96/054359/13,

ECLI:NL:RBOVE:2014:5789

Hond aangevallen door kat?

Een civiele uitspraak waarin een dier als dader wordt aangemerkt. De kantonrechter acht echter niet bewezen dat de rode kat Tommy de labrador Yara heeft gemolesteerd.

Op 28 april 2014 is Yara aangevallen door een rode kat. De hond is op 29 april 2014 behandeld in een spoedkliniek en tot en met begin mei herhaaldelijk in een plaatselijke dierenartsenpraktijk, en bovendien van 7 mei 2014 tot en met 2 juni 2014 opgenomen geweest in een dierenziekenhuis. Eiseres vraagt ruim 4000 euro schadevergoeding aan het baasje van Tommy (gedaagde). Hij is op grond van artikel 6:179 BW gehouden alle door Tommy veroorzaakte schade te vergoeden. Het baasje heeft echter gemotiveerd betwist "dat Tommy de dader is geweest". Deze zaak loopt over van de vage suggesties. Eiseres heeft Tommy herkend van een

foto in het Algemeen Dagblad. De aanval heeft plaatsgevonden in de buurt van de woning van gedaagde. Tommy zou ook een andere hond hebben aangevallen. Gedaagde betwist dat Tommy Yara heeft aangevallen. Tommy verbleef op 28 april 2014 bij de buren. "De buren hebben niets bijzonders aan het gedrag van Tommy opgemerkt. Ook hebben zij niets bijzonders aan hem gezien." Eiseres onderbouwt haar stelling dat Tommy Yara zou hebben aangevallen slechts door te verwijzen naar geruchten op Twitter en dergelijke. Gedaagde kent Tommy al 12 jaar, vanaf dat hij een jong katje was. Tommy heeft nooit eerder problemen veroorzaakt. Nu Tommy een dagje ouder wordt, komt hij bovendien minder vaak buiten dan vroeger.

De rechter gaat hier serieus op in. Vast staat dat behalve eiseres niemand getuige is geweest van de aanval, "zodat de ware toedracht daarvan niet zal komen vast

te staan". Dat eiseres stelt dat zij Tommy heeft herkend van een foto uit het AD ("wat daar overigens van zij") en dat de aanval heeft plaatsgevonden in de buurt van de woning van gedaagde, legt voor de kantonrechter geen enkel gewicht in de schaal. Hieruit volgt dat niet kan worden vastgesteld dat Tommy de kat is die Yara heeft aangevallen. De vordering wordt afgewezen.

Toch jammer dat we nu niet weten of Tommy de schrik van de buurt is – of een rustige oudere heer.

Rechtbank Den Haag (civiel) 26 november 2014, zaaknummer 3330910 RL EXPL 14-25339, ECLI:NL:RBDHA:2014:14310

Tekst: Noor Evertsen

De kantonrechter heeft in het dossier helaas een kopie van het verbodsbord gemist.

